

Fra: "Heidi Holmstrøm" <Heidi.Holmstrom@mattilsynet.no>
Sendt: mandag 28. august 2023 10.18.22
Til: "uttalelse@nve.no" <uttalelse@nve.no>
Emne: Høringsuttalelse saksnummer 202306349

Uttale til søknad av uttak av vann og regulering av Sørbotnelva, Jomfrudalsvatnet og Brattneset i Loppa kommune, Troms og Finnmark

Det vises til NVEs høringsbrev av 15.06.2023.

Glacier Salmon AS har søkt om tillatelse/konsesjon til uttak av vann og regulering av Sørbotnelva, Jomfrudalsvatnet og Brattnesvatnet til produksjon av settefisk, postsmolt og matfisk.

Mattilsynet er statlig sektormyndighet for områdene planter, fisk, dyr, mat og drikkevann. I plansaker har vi både rett og plikt til å bidra slik at nasjonale og regionale interesser ivaretas, og fremme innsigelser om vi ser konflikter mellom regulering og våre fagområder. Vi gir her en uttalelse vedrørende drikkevann.

Jomfrudalsvatnet

Dette vannet forsyner Nusvåg vannverk, og 160 personer med drikkevann. Inntaket til vannforsyningen ligger nedstrøms Jomfrudalsvatnet.

Kommunalleder for teknisk etat, som har hovedansvaret for vannverkene i Loppa kommune, opplyser om at det er dårlig kapasitet på Nusfjord vannverket i dag, spesielt er det utsatt for vinterfrost.

Vannverket er derfor klar for en større oppgradering, og det er lagt inn planer i Hovedplan vann for dette. Kommunalleder opplyser videre at hun på vegne av vannverkseier vil gi innspill til saken i eget brev.

Drikkevannsforskriften krever at eier av vannforsyningssystemer skal gjøre tiltak for å hindre at råvannskilden blir forurensset. «Føre var prinsippet» veier tungt.

Det vises til drikkevannsforskriften § 12, tre første ledd:

«Vannverkseieren skal sikre at drikkevannet beskyttes mot forurensning. Vannverkseieren skal planlegge nødvendige tiltak for å beskytte vanntilsigsområdet og råvannskilden. Tiltakene skal være basert på farekartleggingen i [§ 6](#). Vannverkseieren skal gjennomføre aktuelle beskyttelsestiltak og informere berørte kommuner ved behov for tiltak som krever oppfølging etter [§ 26](#).»

Det vises også til drikkevannsforskriften § 4:

«Det er forbudt å forurense drikkevann. Forbudet omfatter alle aktiviteter, fra vanntilsigsområdet til tappepunktene, som medfører fare for at drikkevannet blir forurensset. Med aktiviteter menes også friluftsliv og annen utøvelse av allemannsretten. Der det er fastsatt beskyttelsestiltak etter [§ 12](#) eller restriksjoner etter [§ 26](#), gjelder forbudet brudd på disse. I vanntilsigsområdene kan landbruksaktivitet foregå dersom det ikke forurenser drikkevannet eller medfører brudd på beskyttelsestiltak etter [§ 12](#) eller restriksjoner etter [§ 26](#).»

Kommunen har derfor lagt nedslagsfelt og kilde i kommunens arealplan med hensynssoner for drikkevann. Tiltakshaver kan derfor ikke gjøre tiltak i nedslagsfeltet uten at vannverkseier har blitt hørt og gitt sin aksept, og forutsatt at aktivitet ikke strider mot bestemmelsene som allerede ligger i arealplanene.

Denne bestemmelsen retter seg mot publikum og utbygger.

I drikkevannsforskriftens § 9 som omhandler leveringssikkerhet står det følgende: «Vannverkseieren skal sikre at vannforsyningssystemet er utstyrt og dimensjonert samt har driftsplaner og beredskapsplaner for å kunne levere *tilstrekkelige mengder drikkevann til enhver tid.*» Det betyr at vannverket skal ha god nok kapasitet gjennom hele året til å levere vann til drikke, hygiene, brannvann samt sikre tilfredsstillende trykk på ledningsnettet.

Dersom utbygging av Jomfrudalsvannet gjennomføres, og vannverket ikke får nok eller godt nok vann, regnes det som brudd på drikkevannsforskriften. Mattilsynet vil da med hjemmel i drikkevannsforskriften § 28 kunne iverksette virkemidler og vedtak mot den som forurensrer vannet og eier av vannverket. Konsekvensene for vannverket vil da kunne være at de må iverksette kostbare tiltak og i verste fall finne ny drikkevannskilde.

I søknadens pkt. 2.5.1 *Forhold til offentlige planer og nasjonale føringer* skriver søker følgende: «I kommuneplanen for Loppa kommune er nedbørsfeltet til Jomfrudalsvatnet lagt inn med restriksjoner knyttet til innsjøens bruk som kommunal drikkevannskilde»

I søknadens pkt. 3.14 *Vannkvalitet, vannforsynings- og resipientinteresser* står det følgende: «Loppa kommune har et kommunalt drikkevannsuttak nedstrøms Jomfrudalsvatnet. Det har ikke lyktes å komme i kontakt med kommunen, verken svar på telefon eller svar på e-post, omkring det kommunale vannverket.»

Søker er dermed klar over at Jomfrudalsvatnet leverer vann til Nusvåg vannverk, og at det ligger restriksjoner i nedslagsfeltet.

Mattilsynet mener at nedbørsfeltet og vannforsyningen vil bli berørt i mer eller mindre grad ved en utbygging. Vi mener også at kommunen skal forholde seg til de klausuleringsbestemmelser og hensynssoner som er etablert.

Hvilken inngripen som kan skje i nedslagsfeltet til drikkevannskilden vil bli styrt av kommunens arealplaner, Hovedplan vann og reguleringsplaner. Det er derfor viktig at kommunen som eier av vannverket og tiltakshaver kommuniserer godt slik at det ikke planlegges for/iverksettes uønsket og /eller ulovlig aktivitet.

Sørbotnelva og Brattnesvatnet

Det er ikke kjent for Loppa kommune eller Mattilsynet at det finnes drikkevannskilder i omsøkt område. Vi har derfor ingen kommentarer til uttak fra disse vannkildene.

Vårt saksnummer 2023/129838

Heidi Holmstrøm

seniorinspektør

Mattilsynet, Region Nord, Avdeling Salten

Telefon: 22 77 82 56

Mobil: 99 60 43 78

Besøksadresse: Sjøgata 34/36, 8006 Bodø

Felles postadresse: Mattilsynet, Distriktskontoret Salten, Felles postmottak, Postboks 383, 2381 Brumunddal

postmottak@mattilsynet.no

www.mattilsynet.no www.matportalen.no